

Presentació de la 56 edició de la Memòria Econòmica de Catalunya 2020

El consum privat, els fons Next Generation i la recuperació parcial del turisme estranger seran les palanques de la recuperació el 2021

- **L'impacte de la Covid-19 el 2020 s'ha concentrat particularment en l'hostaleria, l'oci, el comerç i el transport, en les àrees geogràfiques amb més turisme estranger, en aquelles empreses de menor grandària i en els joves, dones i contractes temporals.**
- **Per altra banda, la crisi de la Covid-19 ha accelerat tendències positives com són la digitalització d'empreses, la requalificació del mercat laboral i l'ús del teletreball.**

Barcelona, 9 de juliol de 2021.- La crisi derivada de la Covid-19 ha fet caure el PIB català un 11,5% el 2020, la caiguda més intensa dels principals països europeus i gairebé el doble que la del conjunt de la zona euro (6,6%). Aquest major impacte s'explica fonamentalment per l'elevat pes que té el sector turístic en l'economia catalana. Per altra banda, Catalunya registrarà el 2021-22 un dels increments del PIB més intensos, fet que li permetrà **recuperar a finals de 2022 el nivell de PIB que tenia abans de la pandèmia, de la mà del consum privat i els fons Next Generation EU.**

Aquesta és una de les principals conclusions de la **Memòria Econòmica de Catalunya 2020** que s'ha presentat aquest matí a la Llotja de Mar en un context caracteritzat pel canvi d'expectatives que ha generat el ràpid ritme de vacunació. Aquest canvi de tendència permet albirar una recuperació econòmica vigorosa a escala global en els pròxims trimestres, sempre i quan no apareguin noves soques resistents.

La *Memòria* inclou aquest any el monogràfic *Impacte de la Covid-19 sobre l'economia, l'empresa i la societat* amb nou articles d'experts que, d'una banda, aporten la seva visió de com ha afectat la pandèmia a àmbits socials com el sanitari, el benestar o la forma de treballar, i, d'altra banda, ajuden a aprofundir en àmbits temàtics clau com són les empreses, el turisme o la revolució tecnològica.

L'acte ha estat presidit pel president de la Generalitat, **Pere Aragonès** i han participat: la presidenta de la Cambra de Barcelona, **Mònica Roca**; el president del Consell de Cambres de Barcelona, **Jaume Fàbrega**; la directora de la Memòria Econòmica, **Carme Poveda**; i el catedràtic de la UPF i col·laborador de la Memòria, **Oriol Amat**.

La crisi de la Covid-19 ha tingut un impacte molt més desigual que crisis anteriors

Una característica d'aquesta crisi pandèmica és que ha tingut un impacte molt desigual. En aquesta ocasió l'impacte en l'augment de les desigualtats està sent més important. Els efectes s'han concentrat particularment en l'hostaleria, l'oci, el comerç i el transport, en les àrees geogràfiques amb més turisme estranger, en aquelles empreses de menor grandària i sobre els col·lectius de treballadors joves, dones i amb contractes temporals i rendes baixes.

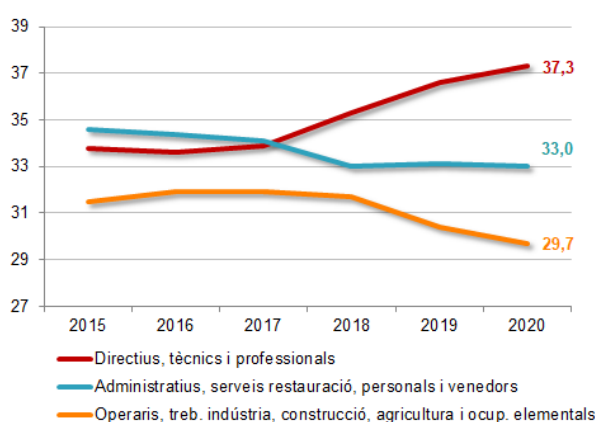
La Covid-19 ha estat un accelerador de tendències

La primera tendència que s'ha accelerat és la requalificació del mercat laboral

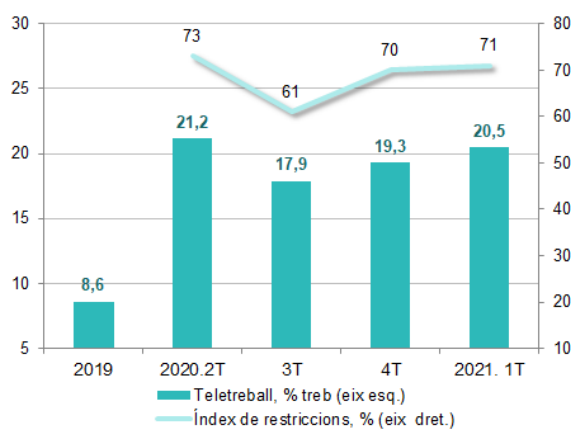
Les ocupacions tècniques de més qualificació han augmentat el seu pes sobre el total fins al 37,3%, accelerant la tendència que es venia observant des de 2018. És un símptoma que les empreses aposten cada vegada més pel talent com a condició indispensable per augmentar la seva productivitat. Aquest elevat percentatge de directius, tècnics i professionals ha afavorit que amb l'arribada de la pandèmia un percentatge important de treballadors (entorn al 20%) passessin a fer teletreball, dada que ha anat oscil·lant en funció de les restriccions perquè representa un canvi de paradigma respecte al 8,6% d'abans de la Covid-19.

Treballadors per tipus d'ocupació a Catalunya.

(en % sobre el total ocupats). Font: INE

Evolució del teletreball a Catalunya i índex de restriccions (en %). Font: Ramos, R. (Memòria Econòmica)

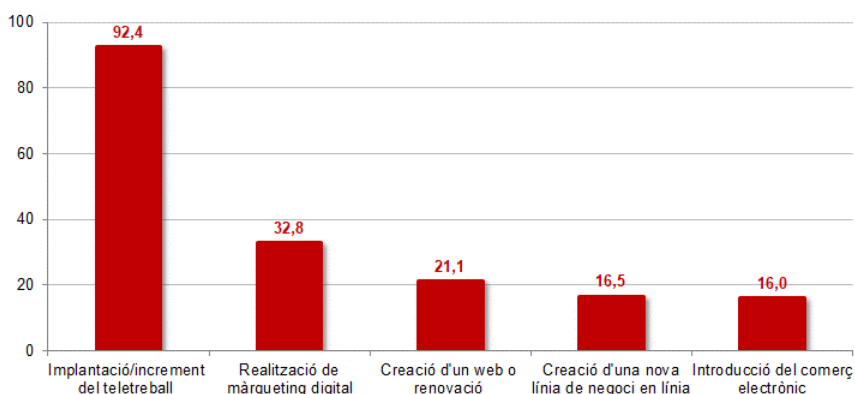

La segona tendència que ha accelerat la crisi del coronavirus és la transformació digital de les empreses

Segons una enquesta de la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Idescat a més de 3.000 empreses que es va fer en el tercer trimestre de 2020, el 35% de les empreses deien que arran de la Covid-19 havien accelerat la seva transformació tecnològica. Dins d'aquestes, la majoria han implantat el teletreball (92%), un 33% han començat a fer màrqueting digital, el 21% han renovat la web, un 17% han obert una nova línia de negoci i un 16% han començat a fer comerç electrònic.

Àmbits on s'ha produït la transformació digital a les empreses

(en % d'empreses que han accelerat el procés de digitalització). Font: Mòdul de l'Enquesta CLEM 3T.2020, Idescat i Cambra

La crisi de la Covid-19 també ens deixa unes finances públiques molt fràgils

El dèficit públic del conjunt de les administracions espanyoles va augmentar el 2020 fins a un màxim de l'11% del PIB, mentre que el de la Generalitat es va moderar fins al 0,35% del PIB català, la xifra més baixa des de 2007. Això últim es deu fonamentalment als fons extraordinaris rebuts de l'Estat per cobrir les despeses sanitàries i al funcionament del sistema de finançament autonòmic que es liquida amb anys de retard i que estima bestretes sota un supòsit de creixement econòmic que aquest any no ha estat real. Per tant, en els propers anys podem veure increments del dèficit de la Generalitat molt importants si el model de finançament no canvia.

Nous impulsos que marcaran el ritme de la recuperació: estalvi “embassat”, turisme estranger i Next Generation EU

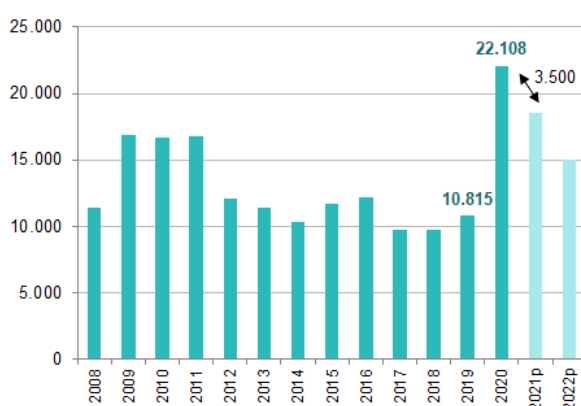
La recuperació variarà sensiblement depenent de 3 factors: la intensitat amb què les llars facin ús, en els pròxims trimestres, de la borsa d'estalvi que han acumulat des del començament de la pandèmia, de la velocitat amb la que es recuperin els fluxos de turisme internacional, i de l'arribada i gestió dels fons europeus Next Generation EU:

- L'estalvi acumulat durant l'any 2020 a Catalunya ha augmentat en 11.000 M€ el 2020 fins a assolir un màxim històric de més de 22.000 M€. Aquest estalvi acumulat anirà baixant gradualment els propers anys, de manera que s'estima que el 2021 podria haver un flux d'estalvi cap a consum privat de 3.500 M€.
- El segon element que pot suposar un impuls important per a la recuperació econòmica és el turisme estranger. Si es compleixen les perspectives més prudentes que consisteixen en una recuperació del 50% de la despesa turística estrangera que hi havia el 2019, això suposarà un impuls extra en l'economia catalana de 7.000 M€ en comparació amb el 2020.
- Es preveu que a partir de juliol comencin a arribar els primers fons del Next Generation EU a Espanya (19.000 M€), fent una estimació prudent de repartiment per població això significaria que podrien arribar a Catalunya uns 3.000 M€ el 2021.

La suma de l'estalvi embassat que acabarà en consum, la recuperació del 50% de la despesa turística internacional i els fons Next Generation, poden generar un impuls fiscal extra sobre la demanda interna de 13.500 M€ el 2021, que equival a 6 punts del PIB català. De confirmar-se, l'economia catalana es podria recuperar abans del que assenyalen les previsions actuals.

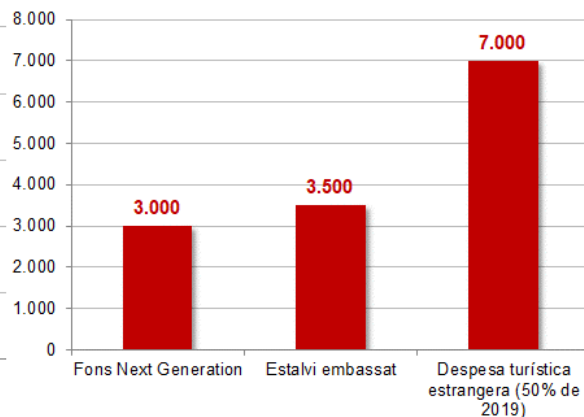
Estalvi brut de les llars a Catalunya

(milions d'euros). Font: CambraBCN a partir d'INE i Idescat (p) previsions

Factors d'impuls de la demanda interna el 2021

(milions d'euros). Font: estimacions CambraBCN

ARTICLES DEL MONOGRÀFIC “Impacte de la Covid-19 sobre l’economia, l’empresa i la societat”

1. Efectes de la pandèmia sobre el teixit empresarial. Una anàlisi per demarcacions, sectors i dimensió. **Alejandra Marly**, *Gabinet d’Estudis de la Cambra de Comerç de Barcelona*.
2. L’any econòmic que no va ser. **Guillem López i Casasnovas**, *Catedràtic de la UPF*.
3. El teletreball durant la pandèmia: Treballar a casa en lloc de treballar des de casa
Raül Ramos, *AQR-IREA, Universitat de Barcelona*.
4. Impacte de la Covid-19 sobre el benestar als Països Catalans. Una comparativa europea
Ada Ferrer, *IAE-CSIC i Barcelona GSE* i **Gemma Riera**, *University of Luxembourg*.
5. Com millorar la qualitat de vida dels ciutadans de Catalunya? **Albert Carreras**, *Catedràtic de la UPF i Institut d’Estudis Catalans*.
6. La pandèmia ens aportarà canvis al sector turístic per a un món millor. **Marian Muro**,
Turisme de Barcelona.
7. Catalunya s’ha de posar al capdavant de la revolució blockchain. **Quirze Salomó**, *Centre Blockchain de Catalunya*.
8. Un ecosistema d’innovació i noves formes d’organització per a la digitalització en el sector agroalimentari. L’experiència de Lleida **Roberto Garcia i Olga Martín**, *UdLL*, i **Xavier Ticó i Miquel Aran**, *Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida*
9. El procés de canvi qualitatiu de la producció agroalimentària a les comarques de Tarragona.
Joan Gallardo, *Consultor*